

Protocol accountantsonderzoek Wlz-uitvoerders

Inhoud

Inhoud	3
Vooraf	5
1. Inleiding	7
1.1 Algemeen	7
1.2 Inwerkingtreding	8
2. Werkzaamheden en producten accountantsonderzoek	9
2.1 Algemeen	9
2.1.1 Opdracht accountant	9
2.1.2 Werkzaamheden accountant	10
2.2 Inzet interne accountant	10
2.3 Eindproducten	11
2.3.1 Controleverklaring	11
2.3.2 Accountantsrapport	11
2.3.3 Rapport van feitelijke bevindingen	12
2.4 Review	12
3. Uitgangspunten voor het accountantsonderzoek	13
3.1 Verantwoording	13
3.2 Het begrippenkader	13
3.2.1 Objecten van onderzoek	13
3.2.1.1 Uitvoeringsverslag	13
3.2.1.2 Financieel verslag	13
3.2.2 Rechtmatigheid	14
3.2.2.1 Financiële rechtmatigheid	14
3.2.2.2 Procedurele rechtmatigheid	14
3.2.3 Verantwoordelijkheid	14
3.2.3.1 Directe verantwoordelijkheid	14
3.2.3.2 Gebruikersverantwoordelijkheid	14
3.2.4 Wet- en- regelgeving	15
3.2.5 Fouten	15
3.2.5.1 Incidentele fout	15
3.2.5.2 Structurele fout	15
3.2.6 Onzekerheden	15
3.2.7 Foutentabel	16
3.2.7.1 Verantwoording niet gecorrigeerde fouten door Wlz-uitvoerder	16
3.2.7.2 Verantwoording niet gecorrigeerde fouten door accountant	16
3.2.7.3 Format foutentabel	16
3.2.8 Fouten en onzekerheden voorgaand verslagjaar	17
3.3 Betrouwbaarheid en materialiteit	17
3.3.1 Goedkeuringstoleranties	17
3.3.2 Soort verklaring	18
4. Onderzoek naar de financiële rechtmatigheid	21
4.1 Juiste en volledige afhandeling declaraties Zorg in Natura en pgb	21
4.1.1 PGB-beschikkingen op regioniveau	22
4.2 Financieel kader (contracteerruimte en subsidieplafond)	23
4.2.1 Contracteerruimte	23
4.2.2 Bewaking regiobudget pgb (subsidieplafond)	23
4.3 Het toerekenen van beheerskosten	23

4.3.1	Beheerskostenbudget	23
4.3.2	Rechtmatige beheerskosten	24
4.3.3	Voorwaardelijke beheerskostenbudgetten	24
4.3.4	Budgetresultaat	24
4.3.5	Wettelijke reserve	24
4.3.6	Maximale stand wettelijke reserve en negatieve reserve	25
4.3.7	Rendement wettelijke reserve	25
4.4	Buitenlandzorg	25
5.	Werkzaamheden voor overig onderzoek (non-assurance)	26
5.1	Onderzoek naar de naleving van de criteria ter bepaling van de resultaatgerichte prestatie-indicatoren.	26
6.	Verklaring en rapportages	27
6.1	Controleverklaring	27
6.2	Accountantsrapport	27
6.3	Rapport van feitelijke bevindingen	28
	Bijlage 1: Lijst met circulaires en wet- en regelgeving Wlz	29
	Bijlage 2: Lijst met circulaires en wet- en regelgeving AWBZ	31
	Bijlage 3: Specifieke punten controleverklaring	33
	Bijlage 4: Specifieke punten rapport van feitelijke bevindingen	35

Vooraf

De uitvoering van de Wlz vindt plaats door Wlz-uitvoerders, welke door de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) worden aangewezen. Daarnaast worden zorgkantoren en zorgkantorregio's aangewezen. Het zorgkantoor is verantwoordelijk voor de rechtmatige en doelmatige regionale uitvoering van het persoonsgebonden budget (pgb). Het zorgkantoor is daarnaast verantwoordelijk voor de administratieve werkzaamheden. De overige Wlz-taken vallen, uitgaande van de wet, onder de verantwoordelijkheid van de Wlz-uitvoerder.

Wlz-uitvoerders zijn op basis van de Wet langdurige zorg (Wlz) verplicht om jaarlijks een uitvoeringsverslag (artikel 4.3.2 Wlz) en een financieel verslag (artikel 4.3.1 Wlz) op te stellen. De NZa heeft de voorschriften hiervoor nader uitgewerkt in de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz-uitvoerder¹ (verder de 'regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag' genoemd).

In de beleidsregel 'Normenkader Wlz-uitvoerder'² ligt vast hoe de NZa invulling geeft aan haar taak om toezicht te houden op de Wlz en van welke normen zij bij haar toezicht uitoefening uitgaat.³ De opgenomen normen in deze beleidsregel drukken uit wat de NZa verwacht van de Wlz-uitvoerders.

In dit Protocol accountantsonderzoek Wlz-uitvoerders stelt de NZa regels voor de inhoud en inrichting van de verklaring en het accountantsverslag op grond van artikel 31 van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg). Het protocol heeft betrekking op de Wlz en voor bepaalde onderdelen heeft dit protocol ook betrekking op de uitvoering van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) over eerdere jaren.⁴

Om de uitvoering en verantwoording te verduidelijken en de administratieve lasten te beperken, hebben VWS en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) (namens de Wlz-uitvoerders) een convenant afgesloten. Dit protocol volgt de afspraken en uitgangspunten zoals vastgelegd in dit convenant.

De NZa heeft de intentie om een "meerjarig" protocol uit te brengen dat de komende jaren op hoofdlijnen hetzelfde zal blijven. Hierdoor zijn het jaartal en de nummers van regelgeving niet opgenomen en wordt verwezen naar de website van de NZa waarop de laatste versie is opgenomen.

¹ Zie voor de laatste versie <https://puc.overheid.nl/nza>

² Zie voor de laatste versie <https://puc.overheid.nl/nza>

³ Het 'Normenkader Wlz-uitvoerder' is een interpretatie van de NZa en kan als hulpmiddel voor de controle worden gebruikt. Het is geen vervanging van de tekst van de geldende wet- en regelgeving.

⁴ Op basis van hoofdstuk 11. Invoeringsbepalingen en overgangsrecht van de Wlz.

In een protocol is niet beschreven wat al vastligt in de gedrags- en beroepsregels voor de accountant. Een protocol moet niet alle werkzaamheden tot in detail willen voorschrijven, dat valt onder de vaktechnische verantwoordelijkheid van de accountant. Een protocol is geen werkprogramma.

Hoogachtend,
Nederlandse Zorgautoriteit,

mw. mr. drs. K. Raaijmakers
directeur Toezicht en Handhaving

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Verantwoordingsdocumenten

De NZa heeft voorschriften voor de inrichting van het uitvoeringsverslag en het financieel verslag nader uitgewerkt in de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag. De regeling bevat onder andere voorschriften over hoe Wlz-uitvoerders zich moeten verantwoorden in het uitvoeringsverslag en het financieel verslag.

Op grond van artikel 31 van de Wmg kan de NZa regels stellen voor de controle door de Wlz-uitvoerders, de inhoud en inrichting van de verklaring en het accountantsverslag. De regels voor het accountantsonderzoek en de inhoud en inrichting van het accountantsverslag heeft de NZa vastgelegd in dit Protocol accountantsonderzoek Wlz-uitvoerders.

Dit Protocol accountantsonderzoek Wlz-uitvoerders geeft richtlijnen voor het door de accountant uit te voeren onderzoek naar de getrouwheid van het financieel verslag en de financiële rechtmatigheid van de verantwoorde schaden Wlz, schaden AWBZ, bedrijfsopbrengsten Wlz, bedrijfsopbrengsten AWBZ, beheerskosten Wlz en beheerskosten AWBZ. Het doel van het protocol is niet om de aanpak van het onderzoek voor te schrijven, maar om kaders te geven waarbinnen het onderzoek moet plaatsvinden.

De accountant geeft de uitkomst van zijn onderzoek weer in een gecombineerde controleverklaring over de getrouwheid en de rechtmatigheid. Ook stelt hij een accountantsrapport en een rapport van feitelijke bevindingen op.

De Wlz-uitvoerder moet de verantwoordingsdocumenten vergezeld van de accountantsproducten vóór 1 juli van het jaar volgende op het verslagjaar toezenden aan de NZa. De aanlevering van de verantwoordingsdocumenten vindt enkel digitaal plaats aan de NZa. Hiervoor kan de Wlz-uitvoerder gebruik maken van het NZa-uitwisselportaal.

Toezicht

De NZa maakt bij haar toezicht op de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Wlz zoveel mogelijk gebruik van de verantwoordingsdocumenten van de Wlz-uitvoerder en van de controleverklaring, het accountantsrapport en het rapport van feitelijke bevindingen van de accountant.

Daarbij beoordeelt de NZa de toereikendheid van de door de accountant uitgevoerde werkzaamheden, in opdracht van of onder verantwoordelijkheid van de Wlz-uitvoerder, en stelt op basis van haar bevindingen haar eigen onderzoekswerkzaamheden vast. Op grond van de verzamelde informatie vormt de NZa zich een oordeel over:

- de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Wlz door de Wlz-uitvoerders en;
- over de rechtmatigheid van de daarmee samenhangende ontvangsten en uitgaven.

Jaarlijks brengt de NZa vóór 1 december volgend op het verslaggevingsjaar van de Wlz-uitvoerder (t+1) verslag uit over de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Wlz door de Wlz-uitvoerders en het CAK.⁵

1.2 Inwerkingtreding

Dit protocol treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin dit protocol wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2018. U kunt dit protocol en alle andere in dit protocol genoemde documenten raadplegen op www.nza.nl.

⁵ Voor het CAK is een apart model en protocol van toepassing. Deze zijn te raadplegen op www.nza.nl.

2. Werkzaamheden en producten accountantsonderzoek

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de werkzaamheden en de producten die de Wlz-uitvoerder en diens accountant moeten overeenkomen om te voldoen aan de vereisten van de NZa.

2.1 Algemeen

2.1.1 Opdracht accountant

De Wlz-uitvoerder geeft een accountant opdracht om een tweetal onderzoeken uit te voeren. Bij deze opdracht vormen de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag en dit Protocol accountantsonderzoek Wlz-uitvoerders het uitgangspunt.

Bij het volgende onderzoek verwacht de NZa een zekerheid die voldoet aan de professionele standaarden van de accountant (assurance-opdracht):

1. Een onderzoek naar de getrouwheid van het financieel verslag en naar de financiële rechtmatigheid van de daarin opgenomen schaden Wlz, schaden AWBZ, bedrijfsopbrengsten Wlz, bedrijfsopbrengsten AWBZ, beheerskosten Wlz en beheerskosten AWBZ.^{6 7}

Bij het overige onderzoek ontvangt de NZa de onderzoeksbevindingen van de accountant (non-assurance opdracht):

2. Een onderzoek of de genoemde criteria die weergegeven zijn ter bepaling van de resultaatgerichte prestatie-indicatoren in bijlage 2 'Prestatie-indicatoren Wlz' van de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag zijn nageleefd.

In de hierna opgenomen tabel is de relatie tussen de onderzoeksgebieden, de verantwoordingsdocumenten, de standaarden in Handleiding Regelgeving Accountancy (HRA) en producten opgenomen.

⁶ Het onderzoek naar de ordelijkheid en controleerbaarheid van het gevoerde financiële beheer zoals bedoeld in artikel 4.3.1 van de Wlz is geïntegreerd in de toetsingscriteria voor financiële rechtmatigheid (hoofdstuk 4).

⁷ De werkzaamheden van dit onderzoek zijn inclusief de beoordeling of de andere informatie met het financieel verslag verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en of de andere informatie alle informatie bevat die op grond van de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz-uitvoerders is vereist.

Tabel 1. Relatie tussen onderzoeksgebieden, verantwoordingsdocumenten, Standaarden HRA en producten

Deelgebieden van onderzoek	Verantwoordingsdocumenten	Standaarden in HRA	Product ⁸
De getrouwheid van het financieel verslag en de financiële rechtmatigheid van de daarin opgenomen schaden Wlz, schaden AWBZ, bedrijfsopbrengsten Wlz, bedrijfsopbrengsten AWBZ, beheerskosten Wlz en beheerskosten AWBZ ^{9 10}	Financieel verslag & Uitvoeringsverslag	Standaard 800 (assurance)	Controleverklaring & accountantsrapport
De naleving van de criteria ter bepaling van de resultaatgerichte prestatie-indicatoren	Uitvoeringsverslag	Standaard 4400N (non-assurance)	Rapport van feitelijke bevindingen

Bron: NZa

In bijlage 3 en 4 is een opsomming gegeven van minimale en specifieke punten die in de producten opgenomen dienen te worden.

2.1.2 Werkzaamheden accountant

De Wlz-uitvoerder en de accountant maken voor de uitvoering van het onderzoek afspraken over de samenwerking. De accountant maakt bij zijn onderzoek voor zover mogelijk gebruik van de interne controlewerkzaamheden van de Wlz-uitvoerder.

De accountant hanteert de geldende beroepsvoorschriften, in het bijzonder de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA), de verordening inzake onafhankelijkheid van de accountant bij Assurance opdrachten (VIO) en de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS). Daarnaast hanteert de accountant dit protocol als kader voor zijn werkzaamheden.

2.2 Inzet interne accountant

Het is onder voorwaarden toegestaan dat de interne accountant van een Wlz-uitvoerder het accountantsproduct kan afgeven in plaats van de externe accountant.

Hiervoor gelden de volgende randvoorwaarden:¹¹

- De onafhankelijke positie van de interne accountant binnen de organisatie moet zijn geborgd. De interne accountantsdienst moet direct onder de hoogste leiding van de Wlz-uitvoerder (of op een onafhankelijke positie in een concern) zijn geplaatst. Daarnaast zijn er binnen de Wlz-uitvoerder schriftelijke afspraken gemaakt dat de interne accountant rechtstreeks toegang heeft tot bestuurlijke en toezichthoudende organen van de Wlz-uitvoerder.

⁸ De Wlz-uitvoerders moeten vóór 1 juli van het jaar volgend op het verslagjaar producten aanleveren bij de NZa.

⁹ Het onderzoek naar de ordelijkheid en controleerbaarheid van het gevoerde financiële beheer zoals bedoeld in artikel 4.3.1 van de Wlz is geïntegreerd in de toetsingscriteria voor rechtmatigheid (hoofdstuk 4).

¹⁰ De werkzaamheden van dit onderzoek zijn inclusief de beoordeling of de andere informatie met het financieel verslag verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en of de andere informatie alle informatie bevat die op grond van de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz-uitvoerders is vereist.

¹¹ De NZa zal het verzoek van de interne accountant niet honoreren als niet aan alle genoemde randvoorwaarden is voldaan.

- De werkzaamheden moeten plaatsvinden onder de verantwoordelijkheid van een interne accountant als bedoeld in artikel 1 van de Verordening op de ledengroepen.
- De afgifte van het accountantsproduct moet plaatsvinden door een accountant als bedoeld in artikel 393 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
- Als een Wlz-uitvoerder gebruik wil maken van deze mogelijkheid, moet dit vier maanden vóór de uiterste aanleverdatum van het betreffende onderzoek worden gemeld bij de NZa. Een Wlz-uitvoerder die voor de eerste maal gebruikmaakt van de mogelijkheid, moet bij de melding een document opstellen en aanleveren aan de NZa waaruit blijkt dat voldaan wordt aan de gestelde randvoorwaarden.
- De Wlz-uitvoerder stelt (elk jaar) uiterlijk vier maanden voor de uiterste aanleverdatum van het betreffende onderzoek het volledige controleplan ter beschikking aan de NZa, zodat deze zich een oordeel kan vellen over de controleaanpak. Het controleplan dient digitaal te worden aangeleverd aan de NZa.

De NZa kan een Wlz-uitvoerder weigeren voor de interne certificering als niet aan de randvoorwaarden is voldaan en/of de controleaanpak onvoldoende kwaliteitsborging biedt. Hierover brengt de NZa de Wlz-uitvoerder schriftelijk op de hoogte.

2.3 Eindproducten

2.3.1 Controleverklaring

Het (eerste) deelonderzoek van het financieel verslag en het uitvoeringsverslag leidt tot een gecombineerde controleverklaring van de accountant over de getrouwheid en de financiële rechtmatigheid van het financieel verslag van de Wlz-uitvoerder. In deze controleverklaring geeft de accountant aan:

- Of het financieel verslag een getrouw beeld¹² geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen per 31 december jaar t en van het resultaat over jaar t.
- Of de in het financieel verslag verantwoorde schaden Wlz, schaden AWBZ, bedrijfsopbrengsten Wlz, bedrijfsopbrengsten AWBZ, beheerskosten Wlz en beheerskosten AWBZ voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.¹³ Dit houdt in dat deze bedragen tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in bijlagen 1 en 2.
- Of de andere informatie met het financieel verslag verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Of de andere informatie alle informatie bevat die op grond van de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz-uitvoerders is vereist.

2.3.2 Accountantsrapport

In het accountantsrapport (assurance) brengt de accountant verslag uit over zijn onderzoek naar de getrouwheid van het financieel verslag en

¹² Een getrouw beeld houdt in dat de financiële overzichten een getrouwe weergave, in alle van materieel belang zijnde opzichten, dan wel een getrouw beeld geven van de informatie waarvoor is voorzien dat deze door de financiële overzichten wordt gepresenteerd.

¹³ Het onderzoek naar de ordelijkheid en controleerbaarheid van het gevoerde financiële beheer zoals bedoeld in artikel 4.3.1 van de Wlz is geïntegreerd in de toetsingscriteria voor financiële rechtmatigheid (hoofdstuk 4).

over zijn onderzoek naar de rechtmatigheid van de daarin opgenomen schaden Wlz, schaden AWBZ, bedrijfsopbrengsten Wlz, bedrijfsopbrengsten AWBZ, beheerskosten Wlz en beheerskosten AWBZ.

2.3.3 Rapport van feitelijke bevindingen

In het rapport van feitelijke bevindingen (non-assurance) rapporteert de accountant zijn onderzoeksbevindingen over:

- De naleving van de criteria ter bepaling van de resultaatgerichte prestatie-indicatoren uit bijlage 2 van de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz-uitvoerder.

2.4 Review

De NZa kan zonder verdere tussenkomst van de Wlz-uitvoerder contact opnemen met de accountant over eventueel aanvullend te verstrekken informatie en over vaktechnische aangelegenheden.

De NZa kan de accountant verzoeken¹⁴ om stukken uit het accountantsdossier aan te leveren, de gevraagde stukken (laten) kopiëren voor haar dossiervorming en een review verrichten op de uitgevoerde werkzaamheden.

Daarnaast kan de NZa:

- rapporteren over stukken uit het accountantsrapport;¹⁵
- over uitkomsten van haar review rapporteren in een reviewmemorandum.¹⁶

¹⁴ Op basis van artikel 61 Wmg.

¹⁵ De NZa kan besluiten passages uit de accountantsrapporten te gebruiken voor haar rapportages, indien dit noodzakelijk is voor een juiste en volledige weergave. Indien de NZa hiertoe besluit past zij hierbij hoor- en wederhoor toe.

¹⁶ De NZa kan over de uitkomsten van de review aan de accountant (als bedoeld in artikel 393 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek) rapporteren via een reviewmemorandum. De NZa stelt de accountant in de gelegenheid om op het concept van het reviewmemorandum te reageren en de NZa verwerkt deze reactie in het definitieve memorandum. Op basis van het Samenwerkingsconvenant tussen de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de NZa van januari 2014 deelt de NZa de bevindingen over de accountantscontroles met de AFM. De AFM betreft deze informatie vervolgens bij het bepalen van de prioriteiten van haar toezicht op accountantsorganisaties en de financiële verslaggeving.

3. Uitgangspunten voor het accountantsonderzoek

3.1 Verantwoording

Om meer duidelijkheid te krijgen over de Wlz-uitvoerings- en verantwoordingsstructuur heeft ZN namens de Wlz-uitvoerders met het ministerie van VWS een convenant afgesloten. De belangrijkste afspraak daarin is dat het uitgangspunt dat de Wlz wordt uitgevoerd voor de verzekerden van de Wlz-uitvoerder, wordt vervangen door het uitgangspunt dat de Wlz regionaal wordt uitgevoerd. In het convenant is vastgelegd dat de Wlz-uitvoerder zich verantwoordt over de totale financiële middelen van al zijn taken. Verder is hierin een nadere toelichting gegeven over hoe de zorgkosten, beheerskosten en de wettelijke reserve Wlz verantwoord moeten worden in het financieel verslag.

3.2 Het begrippenkader

3.2.1 Objecten van onderzoek

3.2.1.1 Uitvoeringsverslag

In artikel 4.3.2 Wlz is opgenomen dat de Wlz-uitvoerder vóór 1 juli aan de NZa:

- rapporteert over de uitvoering van deze wet in het voorafgaande kalenderjaar, en;
- een overzicht geeft van zijn voornemens met betrekking tot de uitvoering van deze wet in het lopende kalenderjaar en het daaropvolgende kalenderjaar.

De eisen voor het uitvoeringsverslag zijn opgenomen in de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag.

3.2.1.2 Financieel verslag

Een Wlz-uitvoerder zendt vóór 1 juli aan de NZa een financieel verslag over het voorafgaande kalenderjaar. Daarin wordt onderscheid gemaakt tussen de beheerskosten en de kosten van verstrekking van zorg en vergoedingen (artikel 4.3.1 Wlz).

Het financieel verslag bestaat uit een algemene toelichting, een balans, een exploitatierekening en een toelichting op beide. Hierin verantwoordt de Wlz-uitvoerder zowel de geldstromen die rechtstreeks via de Wlz-uitvoerder lopen als de geldstromen die via andere rechtspersonen gaan, zoals de betaling van zorgaanpakken via het CAK en de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Het normenkader voor deze verantwoording is de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag.

3.2.2 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid in algemene zin wil zeggen: in overeenstemming met de relevante wet- en regelgeving. Een proces (of de uitkomsten daarvan) voldoet wel of niet aan de geldende wet- en regelgeving. In die zin is rechtmatigheid een absoluut begrip. De concrete invulling van het begrip rechtmatigheid is echter afhankelijk van de gekozen normstelling, de aard en reikwijdte van de regelgeving, het soort organisatie en het karakter van het betreffende proces of de uitkomst daarvan.

3.2.2.1 Financiële rechtmatigheid

Bij financiële rechtmatigheid hebben handelingen en beslissingen van een organisatie directe financiële gevolgen. De (financieel) rechtmatige uitvoering kan worden gekoppeld aan de geldstromen die het gevolg zijn van het voldoen aan de wettelijke taken zoals omschreven in de Wlz. Als de wettelijke taken niet rechtmatig worden uitgevoerd, heeft dat financiële consequenties voor de Wlz-uitvoerder. De controleverklaring bij de financiële verantwoording is gericht op financiële rechtmatigheid.

3.2.2.2 Procedurele rechtmatigheid

Bij procedurele rechtmatigheid heeft de rechtmatige uitvoering van taken geen financiële dimensie, waardoor er geen directe koppeling is met een geldstroom. De procedurele rechtmatigheid valt buiten de reikwijdte van de controleverklaring bij de financiële verantwoording.

3.2.3 Verantwoordelijkheid

De Wlz-uitvoerder verantwoordt zich uitsluitend over de doelen en taken waarvoor de verantwoordelijkheid bij hem ligt overeenkomstig de geldende wet- en regelgeving en de afspraken uit het convenant.

3.2.3.1 Directe verantwoordelijkheid

Daar waar sprake is van directe verantwoordelijkheid is de Wlz-uitvoerder verantwoordelijk voor de volledigheid, de juistheid en de tijdigheid van de uitvoering van het proces en voor de betrouwbaarheid van de gegevens die derden als input voor het proces aanleveren.

3.2.3.2 Gebruikersverantwoordelijkheid

Daar waar sprake is van gebruikersverantwoordelijkheid moet de Wlz-uitvoerder zorgen voor de juiste, volledige en tijdige uitvoering van een proces en is hij verantwoordelijk voor de uitkomsten daarvan. De Wlz-uitvoerder mag echter uitgaan van de juistheid en volledigheid van de gegevens die derden daartoe aanleveren.

Op de betrouwbaarheid van deze gegevens hoeft de Wlz-uitvoerder zelf geen controle uit te voeren. Indien deze gegevens onvolledig of onbetrouwbaar mochten zijn, hoeft de Wlz-uitvoerder hierop zelf geen aanvullende controles uit te voeren. Voorbeelden hiervan zijn gegevens die het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ), de SVB, het CAK of de Basisregistratie Personen (BRP) verstrekken.

3.2.4 Wet- en regelgeving

De accountant¹⁷ hanteert de begripsomschrijvingen uit de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag als uitgangspunt voor het financiële rechtmatigheidsonderzoek dat hij uitvoert. Bijlage 1. 'Lijst met circulaire en wet- en regelgeving Wlz' en Bijlage 2. 'Lijst met circulaire en wet- en regelgeving AWBZ' geven een limitatieve opsomming van het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole door de accountant.

3.2.5 Fouten

In zijn algemeenheid moet de Wlz-uitvoerder alle geconstateerde fouten corrigeren in het financieel verslag. Niet gecorrigeerde fouten en onzekerheden moeten worden opgenomen in de foutentabel.

Voor een adequate onderbouwing van het oordeel is het noodzakelijk dat fouten en onzekerheden zoveel mogelijk worden gekwantificeerd.

Van een fout in de verantwoording is sprake indien naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat een (gedeelte van) een post niet in overeenstemming is met één of meer aspecten van de wet- en regelgeving en deze fout gecorrigeerd kan worden. Fouten worden in absolute zin opgevat, saldering van fouten is daarom niet toegestaan.

Voor de verantwoordingen geldt dat de fouten die de Wlz-uitvoerder om een bepaalde reden objectief niet kan oplossen, hij deze in een foutentabel opneemt en hij deze vermeldt in de bestuursverklaring met vermelding van de verhindering om niet te kunnen corrigeren.

3.2.5.1 Incidentele fout

Van een incidentele fout is sprake als het gaat om een toevallige fout. Kenmerkend voor incidentele fouten is dat deze fouten zich in principe niet zullen herhalen.

Onder een incidentele fout verantwoordt de Wlz-uitvoerder ook de atypische fouten. Hiermee worden afwijkingen of deviaties bedoeld die aantoonbaar niet representatief zijn voor afwijkingen of deviaties in een populatie.¹⁸

3.2.5.2 Structurele fout

Van een structurele fout is sprake als de oorzaak van de fout gelegen is in (onderdelen van) het uitvoeringssysteem van de wettelijke taken, waardoor fouten met een (zeker) herhalingskarakter (kunnen) optreden. Structurele fouten moeten niet alleen verder worden uitgezocht en in totaliteit worden gecorrigeerd, maar ook het systeem van uitvoering waardoor de fouten zijn ontstaan dient te worden geëvalueerd (onder andere opname in risicoanalyse, aanpassing systeem).

3.2.6 Onzekerheden

Wlz-uitvoerders moeten onzekerheden in het verslag kwantificeren. Het uitgangspunt is dat de Wlz-uitvoerder alle onzekerheden moet onderzoeken, oplossen en corrigeren.

¹⁷ In opdracht van of onder verantwoordelijkheid van de Wlz-uitvoerder.

¹⁸ Definitie afkomstig uit NV COS 530 Het gebruiken van steekproeven bij een controle, artikel 5g.

Een onzekerheid in de verantwoording doet zich voor als onvoldoende (controle-) c.q. ongeschikte informatie beschikbaar is om een (gedeelte van een) post als rechtmatig of goed of fout aan te merken, kortom als onzekerheid bestaat over de (on)rechtmatigheid van de post.

Onzekerheden die naar aanleiding van de door de Wlz-uitvoerder uit te voeren onderzoeken die nog niet zijn gepland, gestart of afgerond en mogelijk consequenties hebben voor (een gedeelte van) financiële stromen, worden opgenomen in de foutentabel.

Aannames die gebruikt worden bij deze berekening moeten onderbouwd worden opgenomen in het accountantsdossier.

Voor de verantwoordingen geldt dat de onzekerheden die de Wlz-uitvoerder om een bepaalde reden objectief niet kan oplossen, hij deze in een foutentabel opneemt en hij deze vermeldt in de bestuursverklaring met vermelding van de objectieve verhindering om niet te kunnen corrigeren.

3.2.7 Foutentabel

3.2.7.1 Verantwoording niet gecorrigeerde fouten door Wlz-uitvoerder

Het uitgangspunt is dat de Wlz-uitvoerder alle geconstateerde fouten corrigeert in de verantwoording. Wlz-uitvoerders moeten:

- fouten waarvan het niet mogelijk is om ze te corrigeren en;
- geconstateerde onzekerheden over de rechtmatigheid toelichten in het uitvoeringsverslag en in de bestuursverklaring met bijbehorende foutentabel. Dit geldt ook voor mogelijke fouten en onzekerheden uit voorgaande jaren die nog niet zijn afgewikkeld.

De Wlz-uitvoerder geeft in het uitvoeringsverslag de verbeteracties aan die hij denkt te starten of heeft gestart om de geconstateerde (structurele) fouten en onzekerheden in de toekomst te voorkomen.

3.2.7.2 Verantwoording niet gecorrigeerde fouten door accountant

De accountant neemt in het accountantsrapport een foutentabel op, waarin alle fouten en onzekerheden die geconstateerd zijn tijdens zijn controle en die ten tijde van het indienen van het financieel verslag niet zijn gecorrigeerd worden opgenomen. Met het oog op een adequate onderbouwing van het rechtmatigheidsoordeel is het noodzakelijk dat de accountant fouten en onzekerheden kwantificeert.

De accountant neemt bij de foutentabel een toelichting op over de oorzaak van de fouten en onzekerheden. Hierbij moet aangegeven worden of deze fouten en onzekerheden betrekking hebben op de Wlz of de AWBZ.

Dit geldt ook voor mogelijke fouten en onzekerheden uit voorgaande jaren die nog niet zijn afgewikkeld.

3.2.7.3 Format foutentabel

Geconstateerde fouten die niet gecorrigeerd zijn, moeten – ongeacht hun omvang – in de foutentabel worden vermeld. Hiervoor maakt men gebruik van Tabel 2. Foutentabel (in € 1.000). In de foutentabel wordt per regel een duiding gegeven van de aard van de fout of onzekerheid. Daarnaast wordt onderscheid gemaakt in de jaartallen van ontstaan.

Tabel 2. Foutentabel (in € 1.000)

	Jaar	AWBZ of Wlz	Incidenteel	Structureel	Totaal
Fouten in het financieel verslag – te corrigeren					
[omschrijving]	201x		000	000	000
Fouten in het financieel verslag – niet te corrigeren					
[omschrijving]	201x		000	000	000
Onzekerheden in het financieel verslag – te corrigeren					
[omschrijving]	201x		000	000	000
Onzekerheden in het financieel verslag – niet te corrigeren					
[omschrijving]	201x		000	000	000
Totaal fouten en onzekerheden			000	000	000

Bron: NZa

De accountant neemt fouten en/of onzekerheden beneden de € 10.000 niet afzonderlijk op in de foutentabel, maar als één bedrag. In het accountantsdossier neemt hij deze fouten en onzekerheden wel gespecificeerd op.

3.2.8 Fouten en onzekerheden voorgaand verslagjaar

De NZa verwacht dat de Wlz-uitvoerder fouten en onzekerheden zelf uitzoekt en indien nodig corrigeert in het eerstvolgende verslagjaar. De NZa verwacht van de accountant dat hij bij zijn accountantsonderzoek nagaat of de Wlz-uitvoerder geconstateerde fouten en onzekerheden heeft uitgezocht en indien nodig heeft gecorrigeerd. Indien deze fouten en onzekerheden niet nader zijn uitgezocht of, indien nodig, gecorrigeerd zijn, worden deze (wederom) opgenomen in de foutentabel. Wanneer geen correctie heeft plaatsgevonden moet de Wlz-uitvoerder dit duidelijk motiveren. De accountant rapporteert over de opvolging van fouten en onzekerheden in zijn accountantsrapport en geeft (indien van toepassing) een bevestiging van correcte en volledige afhandeling.

3.3 Betrouwbaarheid en materialiteit

3.3.1 Goedkeuringstoleranties

Om te kunnen vaststellen of aan de gewenste betrouwbaarheid en nauwkeurigheid is voldaan, moet de accountant weten welke toleranties en foutdefinities voor het onderzoek gelden. Daarvoor moet de accountant gebruik maken van de in tabellen 3 en 4 opgenomen goedkeuringstoleranties/materialiteit. Hierbij merken wij op dat er aparte toleranties van toepassing zijn op de Wlz en de AWBZ; voor de verleningsbeschikkingen pgb geldt een afwijkende tolerantie.

Tabel 3. Goedkeuringstoleranties/materialiteit Wlz¹⁹

Controlededeelgebied	Tolerantie
Schaden Wlz – uitgaven	1% van de totale schade Wlz
Schaden Wlz – balanspost	Goedkeuringstolerantie getrouwheid
Bedrijfsopbrengsten Wlz – ontvangsten	1% van de totale bedrijfsopbrengsten Wlz
Bedrijfsopbrengsten Wlz – balanspost	Goedkeuringstolerantie getrouwheid
Beheerskosten Wlz	1% van de totale beheerskosten Wlz
Verleningsbeschikkingen & toekenningsbeschikkingen pgb	1% van de totale schade Wlz
Beheerskosten gemaakt voor voorwaardelijke budgetten	1% van de totale beheerskosten gemaakt voor voorwaardelijke budgetten in de Wlz

Bron: NZa

Tabel 4. Goedkeuringstoleranties/materialiteit AWBZ²⁰

Controlededeelgebied	Tolerantie
Schaden AWBZ – uitgaven	1% van de totale schade AWBZ
Schaden AWBZ – balanspost	Goedkeuringstolerantie getrouwheid
Bedrijfsopbrengsten AWBZ – ontvangsten	1% van de totale bedrijfsopbrengsten AWBZ
Bedrijfsopbrengsten AWBZ – balanspost	Goedkeuringstolerantie getrouwheid
Beheerskosten AWBZ	1% van de totale beheerskosten AWBZ
Beheerskosten gemaakt voor voorwaardelijke budgetten	1% van de totale beheerskosten gemaakt voor voorwaardelijke budgetten in de AWBZ

Bron: NZa

3.3.2 Soort verklaring

Bij zijn oordeelsvorming over de financiële rechtmatigheid streeft de accountant naar een hoge mate van zekerheid. De financiële rechtmatigheid is gewaarborgd als met een betrouwbaarheid van 95% de bewering juist is dat het financieel verslag geen grotere afwijking (fout) of onzekerheid bevat dan de hieronder genoemde goedkeuringstoleranties.

¹⁹ Voor specifieke onderdelen kan op basis van de geldende wet- en regelgeving een andere tolerantie van toepassing zijn. Indien dit het geval is, wordt hier in dit Protocol accountantsonderzoek Wlz-uitvoerders specifiek naar verwezen.

²⁰ Voor specifieke onderdelen kan op basis van de geldende wet- en regelgeving een andere tolerantie van toepassing zijn. Indien dit het geval is wordt hier in dit Protocol accountantsonderzoek Wlz-uitvoerders specifiek naar verwezen.

Tabel 5. Uitspraak over de mate waarin rechtmatigheid is gewaarborgd²¹

	Rechtmatigheid is gewaarborgd	Rechtmatigheid met beperking		Geen oordeel over rechtmatigheid	Rechtmatigheid niet gewaarborgd
		> 1%	≤ 3%		
Fouten in de verantwoording	≤ 1%	> 1%	≤ 3%	-	> 3%
Onzekerheden in de controle	≤ 3%	> 3%	≤ 10%	> 10%	-
Soort controleverklaring	Goedkeurend	Met beperking		Oordeelonthouding	Afkeurend

Bron: Normenkader Auditdienst Rijk²²

Bovenstaande tabel moet in relatie worden gezien met degoedkeuringstoleranties zoals opgenomen in de tabellen 3 en 4. Indien de accountant zowel fouten in de verantwoording als onzekerheden in de controle aantreft, dan weegt hij deze bij zijn oordeelsvorming altijd in onderlinge samenhang.

²¹ Voor specifieke onderdelen kan op basis van de geldende wet- en regelgeving een andere rechtmatigheid van toepassing zijn. Indien dit het geval is wordt hier in dit Protocol accountantsonderzoek Wlz-uitvoerders specifiek naar verwezen.

²² Genoemde percentages zijn ontleend aan het Handboek Auditing Rijksoverheid (HARo) 2006 van het Interdepartementaal Overleg Departementale Auditdiensten (IODAD).

4. Onderzoek naar de financiële rechtmatigheid

De Wlz-uitvoerder is verantwoordelijk voor het uitvoeren van wettelijke taken van de Wlz, met uitzondering van de taken die aan het zorgkantoor zijn toebedeeld. Het zorgkantoor is verantwoordelijk voor de rechtmatige en doelmatige regionale uitvoering van het pgb. Het zorgkantoor is daarnaast verantwoordelijk voor de administratieve werkzaamheden.

De accountant geeft een gecombineerde controleverklaring over de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van de financiële stromen van de Wlz-uitvoerder. De accountant kan voor de rechtmatigheid steunen op de werkzaamheden die hij ten behoeve van de getrouwheid heeft uitgevoerd.

In dit hoofdstuk wordt niet verder ingegaan op de te verrichten werkzaamheden in het kader van het getrouw beeld. Hiervoor verwijzen wij naar de geldende beroepsregels.

De hieronder genoemde verdere toelichting heeft betrekking op het onderzoek naar de rechtmatigheid van de in het financieel verslag opgenomen schaden Wlz, schaden AWBZ, bedrijfsopbrengsten Wlz, bedrijfsopbrengsten AWBZ, beheerskosten Wlz en beheerskosten AWBZ. Dit neemt niet weg dat de accountant zijn verantwoordelijkheid neemt om de controle volgens de daarvoor geldende beroepsregels uit te voeren.

De van toepassing zijnde wet- en regelgeving is opgenomen in Bijlage 1: Lijst met circulaire en wet- en regelgeving Wlz en Bijlage 2: Lijst met circulaire en wet- en regelgeving AWBZ.

De accountant rapporteert zijn bevindingen in het accountantsrapport en/of in de foutentabel.

4.1 Juiste en volledige afhandeling declaraties Zorg in Natura en pgb²³

De accountant stelt vast dat de declaraties juist, volledig en rechtmatig zijn verantwoord door de Wlz-uitvoerder, conform de van toepassing zijnde wet- en regelgeving zoals opgenomen in Bijlage 1: Lijst met circulaire en wet- en regelgeving Wlz en Bijlage 2: Lijst met circulaire en wet- en regelgeving AWBZ.

De accountant stelt vast of de Wlz-uitvoerder beschikt over een adequate cliëntvolgende bedrijfsadministratie, waarin een verband kan worden gelegd tussen de geldige indicatiebesluiten van de Wlz-verzekerden, de in opdracht van Wlz-uitvoerders geleverde zorg en de betalingen aan zorgaanbieders die deze zorg geleverd hebben.

²³ Eventuele problemen in de uitvoering van het pgb door de SVB kunnen gevolgen hebben voor de uitvoering van de accountantscontrole. De NZa zal hierover nader in overleg treden met de Wlz-uitvoerders en hun accountants.

De accountant onderzoekt of de Wlz-uitvoerder formele en materiële controles uitvoert met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving (Bijlage 1: Lijst met circulaires en wet- en regelgeving Wlz en Bijlage 2: Lijst met circulaires en wet- en regelgeving AWBZ).

De normenkaders op het gebied van formele controle, materiële controles en fraudeonderzoek door de Wlz-uitvoerder zijn opgenomen in de Regeling Controle en Administratie Wlz-uitvoerders. Deze regeling stelt voorwaarden en voorschriften voor de uitvoering van administratie en controle door Wlz-uitvoerders, om de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de Wlz te bevorderen.

In deze regeling zijn de te hanteren betrouwbaarheids- en nauwkeurigheidspersentage vermeld zoals deze door de Wlz-uitvoerder gehanteerd dienen te worden. De accountant houdt bij zijn oordeelsvorming rekening met de gehanteerde zekerheid die is verkregen door de controles uitgevoerd door de Wlz-uitvoerder.

De accountant kan de nader op te stellen leidraad feitelijke levering hanteren bij zijn controle.

De accountant is niet verplicht om zijn oordeel over de materiële controle statistisch te onderbouwen. Een kwalitatieve, in het dossier vastgelegde onderbouwing ervan is ook mogelijk.

De accountant stelt vast dat de Wlz-uitvoerder zijn taken uitvoert op het nacalculatieformulier zoals deze zijn vastgelegd in het NZa Controleprotocol nacalculatie (jaar t) Wlz-zorgaanbieders.²⁴ Wat voor de Wlz-uitvoerders is opgenomen in het Controleprotocol nacalculatie (jaar t) Wlz-zorgaanbieders van het verantwoordingsjaar valt ook onder de financiële rechtmatigheid.

In overeenstemming met het gesloten convenant worden de zorgkosten (voor zorg in natura) in het verslagjaar volledig in aanmerking genomen bij de Wlz-uitvoerder die de taken daadwerkelijk heeft uitgevoerd.

Van de accountant wordt geen medisch-inhoudelijke toetsing op dossiers verwacht. Dit zou ook in strijd zijn met de bepalingen van de AVG omdat deze bijzondere persoonsgegevens bevatten.

4.1.1 PGB-beschikkingen op regioniveau

Het zorgkantoor waarborgt de juistheid van de vaststelling van de pgb-verleningsbeschikking²⁵ en vaststellingsbeschikkingen²⁶. Het zorgkantoor rapporteert in het financieel verslag over de afgegeven verleningsbeschikkingen en vaststellingsbeschikkingen per regio.

²⁴ Zie voor de laatste versie <https://puc.overheid.nl/nza>

²⁵ Verleningsbeschikking pgb: de beschikking waarin wordt aangegeven welk bedrag aan pgb in enig jaar wordt toegekend, een en ander conform het gestelde in afdeling 4.2.3 van de Algemene wet bestuursrecht.

²⁶ Vaststellingsbeschikking pgb: de beschikking tot subsidievaststelling die het bedrag van de subsidie vaststelt en aanspraak geeft op betaling van het vastgestelde bedrag overeenkomstig afdeling 4.2.7 van de Algemene wet bestuursrecht.

De accountant toetst minimaal in het kader van de afgegeven pgb-beschikkingen (zowel verleningsbeschikkingen als vaststellingsbeschikkingen) op regioniveau of:

1. Dit afgegeven beschikkingen zijn voor verzekerden van de juiste zorgkantoorregio.
 2. Alle individuele beschikkingen optellen tot het totaal per zorgkantoorregio.
 3. Er aansluiting is op de administratie van het zorgkantoor.
 4. De juiste peildatum (1 mei t+1) is gehanteerd door het zorgkantoor.
- Toetsingscriteria 1 tot en met 4 zijn van toepassing voor verleningsbeschikkingen. Toetsingscriteria 1 tot en met 3 zijn van toepassing voor vaststellingsbeschikkingen.

4.2 Financieel kader (contracteerruimte en subsidieplafond)

4.2.1 Contracteerruimte

De accountant toetst of de Wlz-uitvoerder in het verslagjaar binnen het financieel kader is gebleven voor de productieafspraken met de door hem gecontracteerde aanbieders.

4.2.2 Bewaking regiobudget pgb (subsidieplafond)

De accountant toetst of het totaal van de afgegeven pgb-verleningsbeschikkingen over het verslagjaar het pgb-subsidieplafond per regio van dat jaar²⁷ niet heeft overschreden en of het zorgkantoor uitvoering heeft gegeven aan de in jaar t geldende regeling Monitoring uitgaven Persoonsgebonden budget en individueel aangepaste Wlz-hulpmiddelen.²⁸

4.3 Het toerekenen van beheerskosten

Op grond van artikel 4.3.1 van de Wlz maakt de Wlz-uitvoerder in zijn financieel verslag onderscheid tussen beheerskosten en de kosten van verstrekking van zorg en vergoedingen (schades). Op grond van artikel 4.6 van het Besluit Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) mag de Wlz-uitvoerder geen onverantwoorde uitgaven ten laste van het beheerskostenbudget brengen, tenzij de NZa anders besluit.

4.3.1 Beheerskostenbudget

De Wlz-uitvoerders ontvangen op basis van door Zorginstituut Nederland vastgestelde rekenregels (Besluit Wfsv, artikelen 4.4 en 4.5) een beheerskostenbudget.

De accountant stelt vast dat het verantwoorde beheerskostenbudget Wlz in het financieel verslag overeenstemmen met de beschikkingen van Zorginstituut Nederland, de herverdeling via de clearinghouse-constructie van ZN en de gemaakte afspraken in het convenant.

De methodiek voor de toerekening van de budget beheerskosten aan de Wlz-uitvoerder voldoet aan de gestelde criteria in de Beleidsregel Normenkader Wlz-uitvoerder.

²⁷ Zoals vastgelegd in de RIz.

²⁸ Zie voor de laatste versie <https://puc.overheid.nl/nza>

4.3.2 Rechtmatige beheerskosten

De aan een Wlz-uitvoerder (binnen de groep waarvan hij deel uitmaakt) toegerekende beheerskosten zijn rechtmatig als deze in ieder geval juist, volgens een bestendige gedragslijn²⁹ en op basis van consistente verdeelsleutels³⁰ zijn toegerekend aan de Wlz-uitvoerders. De beheerskosten moeten zijn gemaakt voor de uitvoering van de Wlz en in overeenstemming zijn met de geldende wet- en regelgeving. De Wlz-uitvoerder zet het budget in voor zijn beheerskosten, verband houdende met de uitvoering van de Wlz of de afwikkeling van de AWBZ.

Van de Wlz-uitvoerders en de niet als zorgkantoor aangewezen Wlz-uitvoerders wordt een uitsplitsing verwacht van de beheerskosten AWBZ enerzijds en Wlz anderzijds.

4.3.3 Voorwaardelijke beheerskostenbudgetten

Vanaf het verantwoordingsjaar 2014 zijn er diverse voorwaardelijke budgetten voor beheerskosten beschikbaar gesteld aan de Wlz-uitvoerders. Over deze budgetten dienen de Wlz-uitvoerders zich te verantwoorden in het financieel verslag. Voor de verantwoording van de voorwaardelijke beheerskostenbudgetten zijn de opgenomen passages van paragraaf 4.3.2 van toepassing. Daarnaast zijn er specifieke voorwaarden opgenomen in de beleidsregels van Zorginstituut Nederland (zoals opgenomen in bijlagen 1 en 2).

De accountant stelt vast dat de Wlz-uitvoerder in het financieel verslag de gemaakte kosten ten behoeve van deze voorwaardelijke budgetten rechtmatig heeft opgenomen en voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. De accountant rapporteert hierover separaat in het accountantsrapport.

4.3.4 Budgetresultaat

In overeenstemming met het gesloten convenant wordt het budgetresultaat in het verslagjaar volledig in aanmerking genomen bij de Wlz-uitvoerder die de taken daadwerkelijk heeft uitgevoerd.

4.3.5 Wettelijke reserve

De wettelijke reserve AWBZ is ex artikel 11.2.4 van de Wlz overgedragen van het voormalige AWBZ-zorgkantoor naar de als zorgkantoor aangewezen Wlz-uitvoerder ten behoeve van de uitvoering van de Wlz. In artikel 11.2.4 van de Wlz is geregeld dat de beheerskosten Wlz en de beheerskosten voor de afwikkeling van de AWBZ ten laste van de wettelijke reserve gebracht kunnen worden. Het budgetresultaat voor alle door de Wlz-uitvoerder uitgevoerde taken komt ten laste of ten gunste van de wettelijke reserve.

²⁹ Met bestendige gedragslijn wordt de grondregel bedoeld, dat gelijksoortige posten op gelijke wijze worden toegerekend binnen één boekingsperiode, evenals van periode tot periode.

³⁰ Met consistente verdeelsleutel wordt bedoeld dat er samenhang is tussen de gehanteerde verdeelsleutels en dat hij niet tegenstrijdig is met voorgaande jaren.

4.3.6 Maximale stand wettelijke reserve en negatieve reserve

In artikel 4.6 van het Besluit Wfsv is bepaald dat een Wlz-uitvoerder een reserve uitvoering Wlz aanhoudt. De wettelijke reserve uitvoering Wlz ultimo enig jaar van de Wlz-uitvoerder mag maximaal twintig procent van het beheerskostenbudget bedragen, zoals bedoeld in artikel 4.4 van het Besluit Wfsv voor dat jaar. Indien Zorginstituut Nederland vaststelt dat de wettelijke reserve het gestelde maximum te boven gaat, dient de Wlz-uitvoerder het door Zorginstituut Nederland vastgestelde bedrag van de overschrijding binnen vier weken in het Fonds langdurige zorg (Flz) te storten. Dit is geregeld in artikel 4.6 van het Besluit Wfsv. De accountant stelt vast dat de hoogte van de wettelijke reserve in het financieel verslag niet boven het gestelde maximum komt.

In het geval de Wlz-uitvoerder ultimo boekjaar over een negatieve wettelijke reserve beschikt, stelt de accountant vast dat de Wlz-uitvoerder maatregelen³¹ heeft genomen om deze negatieve wettelijke reserve om te buigen naar een positieve wettelijke reserve.

4.3.7 Rendement wettelijke reserve

De Wlz-uitvoerder moet een redelijk rendement toerekenen over de wettelijke reserve. In artikel 4.6 van het Besluit Wfsv is bepaald dat Zorginstituut Nederland bepaalt welk percentage rente de Wlz-uitvoerder over de reserve geacht wordt te maken.

4.4 Buitenlandzorg

Relevant bij buitenlandzorg zijn:³²

- De zorgkosten van wonen en tijdelijk verblijf in het buitenland op basis van de Regeling Hulp in bijzondere omstandigheden.
- De kosten van Wlz-zorg in het buitenland zonder toepassing van een verordening of verdrag.

De accountant stelt vast dat de opgenomen ontvangsten en uitgaven buitenlandzorg in de financiële verantwoording juist zijn.

De accountant stelt vast dat de Wlz-uitvoerder bij de vergoeding van kosten bij wonen en tijdelijk verblijf in het buitenland de geldende wet- en regelgeving in acht heeft genomen (Bijlage 1: Lijst met circulaire en wet- en regelgeving Wlz en Bijlage 2: Lijst met circulaire en wet- en regelgeving AWBZ).

³¹ Maatregelen kunnen allerlei activiteiten betreffen die worden uitgevoerd om de negatieve wettelijke reserve om te buigen.

³² Hierop zijn de goedkeuringstoleranties van toepassing zoals deze zijn afgesproken met Zorginstituut Nederland. Zie hiervoor het handboek informatie-uitvraag Wlz (jaar t) van Zorginstituut Nederland.

5. Werkzaamheden voor overig onderzoek (non-assurance)

5.1 Onderzoek naar de naleving van de criteria ter bepaling van de resultaatgerichte prestatie-indicatoren.

Deze toetsingscriteria hebben betrekking op of de genoemde criteria ter bepaling van de resultaatgerichte prestatie-indicatoren uit de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag zijn nageleefd.

De accountant onderzoekt hoe de criteria die weergegeven zijn in de betreffende bijlage bij de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag om de berekening van de resultaatgerichte prestatie-indicatoren te bepalen, zijn gehanteerd. De accountant stelt daartoe vast of de in het uitvoeringsverslag opgenomen resultaatgerichte outcome-indicatoren aansluiten op de onderliggende registraties en rekenkundig juist zijn berekend in overeenstemming met de definities genoemd in de Regeling. Van de accountant wordt geen inhoudelijk oordeel verwacht ten aanzien van de resultaatgerichte prestatie-indicatoren. De accountant geeft de bevindingen van zijn onderzoek weer in een rapport van feitelijke bevindingen.

6. Verklaring en rapportages

6.1 Controleverklaring

De accountant geeft een controleverklaring af bij het financieel verslag. In Bijlage 3: Specifieke punten controleverklaring, is een opsomming gegeven van minimale en specifieke punten die in de controleverklaring opgenomen dienen te worden. De strekking van het oordeel kan behalve goedkeurend ook met beperking, met oordeelonthouding of afkeurend zijn.

6.2 Accountantsrapport

Naast de controleverklaring legt de accountant in een accountantsrapport (assurance-opdracht) zijn bevindingen vast van zijn onderzoek naar de getrouwheid van het financieel verslag en de rechtmatigheid van de in het financieel verslag opgenomen schaden Wlz, schaden AWBZ, bedrijfsopbrengsten Wlz, bedrijfsopbrengsten AWBZ, beheerskosten Wlz en beheerskosten AWBZ.^{33 34}

In het accountantsrapport neemt de accountant de volgende onderdelen op:

1. *Onderbouwing oordeel van de controleverklaring*

De accountant rapporteert over:

- bijzonderheden naar aanleiding van de controle van de posten van het financieel verslag;
- of het financieel verslag is opgesteld in overeenstemming met de bijlage 'Modellen financieel verslag' behorende bij de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag, betrekking hebbende op het controlejaar.

2. *Foutentabel*

De accountant neemt een foutentabel over het verslagjaar op. Daarbij stelt de accountant vast of alle geconstateerde afwijkingen (fouten) en onzekerheden juist en volledig zijn opgenomen in de foutentabel.³⁵

Bij de foutentabel neemt de accountant een toelichting op van de oorzaak van de fouten en onzekerheden.

De accountant rapporteert over de juiste en volledige opvolging door de Wlz-uitvoerder van fouten en onzekerheden in voorgaande verslagjaren.

3. *Andere informatie*

³³ Het onderzoek naar de ordelijkheid en controleerbaarheid van het gevoerde financiële beheer zoals bedoeld in artikel 4.3.1 van de Wlz is geïntegreerd in de toetsingscriteria voor rechtmatigheid (hoofdstuk 4).

³⁴ De werkzaamheden van dit onderzoek zijn inclusief de beoordeling of de andere informatie met het financieel verslag verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en of de andere informatie alle informatie bevat die op grond van de regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz-uitvoerders is vereist.

³⁵ Dit geldt ook voor mogelijke fouten en onzekerheden uit voorgaande jaren die nog niet zijn afgewikkeld.

De accountant vermeldt bij de bevindingen van zijn onderzoek of de opgenomen informatie in de andere informatie met het financieel verslag verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en of de andere informatie alle informatie bevat die op grond van Regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz-uitvoerder is vereist.

De accountant geeft aan of in het licht van de tijdens het onderzoek van de financiële verantwoording verkregen kennis en begrip over de Wlz-uitvoerder en zijn omgeving, materiële onjuistheden in het uitvoeringsverslag zijn gebleken onder opgave van de aard van die onjuistheden.

4. *Afwikkeling bevindingen voorgaand jaar NZa*

De accountant vermeldt zijn bevindingen van zijn onderzoek naar de op- en aanmerkingen van de NZa in haar rapportage over de financiële rechtmatigheid van voorgaand jaar.

6.3 Rapport van feitelijke bevindingen

Het rapport van feitelijke bevindingen (non-assurance) betreft de rapportering over de feitelijke onderzoeksbevindingen van de accountant in het kader van overeengekomen specifieke werkzaamheden, in overeenstemming met Standaard 4400N³⁶ (non-assurance).

In het rapport van feitelijke bevindingen geeft de accountant zijn onderzoeksbevindingen weer over:

1. *Resultaatgerichte prestatie-indicatoren Wlz*

De bevindingen uit het onderzoek naar de naleving van de criteria ter bepaling van de resultaatgerichte prestatie-indicatoren.

In Bijlage 4: Specifieke punten rapport van feitelijke bevindingen, is een opsomming gegeven van minimale en specifieke punten die in het rapport van feitelijke bevindingen opgenomen dienen te worden.

³⁶ Deze standaard is te raadplegen op www.nba.nl.

Bijlage 1: Lijst met circulaire en wet- en regelgeving Wlz

1. Verslaggeving

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Wmg, Wlz (m.b.t. voorschriften voor verslaglegging door Wlz-uitvoerders)
www.nza.nl	Regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz-uitvoerder
Wlz-uitvoerder	Convenant Wlz-uitvoerings- en verantwoordingsstructuur {welke toeziet op het controlejaar}

2. Beheerskosten

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Wet langdurige zorg (Wlz)
Wlz-uitvoerder	Convenant Wlz-uitvoerings- en verantwoordingsstructuur {welke toeziet op het controlejaar}
Wetten.overheid.nl	Besluit Wet financiering sociale verzekeringen
Wetten.overheid.nl	Beleidsregels ter verdeling besteedbare middelen beheerskosten Wlz-uitvoerders Wlz
Wetten.overheid.nl	Besluit langdurige zorg (m.b.t reserve uitvoering Wlz)
https://www.zorginstituutnederland.nl/verzekering/	Aanwijzingen besteedbare middelen beheerskosten {van de betreffende jaren}
Wetten.overheid.nl	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
Wetten.overheid.nl	Beleidsregels WNT

3. Schaden Wlz

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
www.nza.nl	Regeling Controle en Administratie Wlz-uitvoerders
www.nza.nl	Regeling Monitoring beschikkingen persoonsgebonden budget en uitgaven individueel aangepaste Wlz-hulpmiddelen
www.nza.nl	Beleidsregel Budgettair kader Wlz
www.nza.nl	Controleprotocol nacalculatie Wlz-zorgaanbieders (inclusief de hierin genoemde wet-en regelgeving)
www.nza.nl	Regeling Declaratievoorschriften, administratievoorschriften en informatieverstrekking Wlz
www.nza.nl	Normenkader Wlz-uitvoerder
www.nza.nl	Regeling Transparantie Contracteerproces Wlz
Wetten.overheid.nl	Wet langdurige zorg
Wetten.overheid.nl	Besluit zorgaanpak Wlz
Wetten.overheid.nl	Regeling langdurige zorg
Wetten.overheid.nl	Wet gebruik burgerservice-nummer in de zorg
Wetten.overheid.nl	Besluit aanwijzing zorgkantoren

Jaar/Circulairnummer/Bron		Korte omschrijving inhoud circulaire
2004/70	www.zorginstituutnederland.nl	Bevoorschotting instellingen AWBZ
2005/30	www.zorginstituutnederland.nl	Bijstelling maandelijkse bevoorschotting
2012/01 18 oktober 2012 CCZ/2012109310	www.zorginstituutnederland.nl	Betaling zelfstandige zorgverleners
Brief CVZ CCZ/2011015809 10 maart 2011	Verantwoording en uitbetaling uitleenhulpmiddelen	
Brief CVZ CCZ/2011101912 24 oktober 2011	Overheveling geriatrische revalidatiezorg van AWBZ naar Zvw per 1 januari 2013	
Brief CVZ CCZ/2011041236 26 oktober 2011	Wijziging bevoorschotting zorgaanbieders AWBZ in 2012	
Brief CVZ CCZ/2011126753 2 januari 2012	Bevoorschotting/afrekening instellingen AWBZ; afwikkeling oude jaren	
Brief CCZ/2012118749 23 oktober 2012	Controle op doelmatige zorgverlening; ZZP VV10	
Brief Zorginstituut 2014160502 16 december 2014	Bevoorschotting Wlz in 2016	

4. Rentevergoeding Algemeen Fonds

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Besluit Wet financiering sociale verzekeringen

5. Buitenland

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Wlz, Blz
Wetten.overheid.nl	Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999
Wetten.overheid.nl	Regeling Hulp in bijzondere omstandigheden
Wetten.overheid.nl	Uitvoering van de overgangsregeling 2006 (Zilveren kruis)

6. Wet bescherming persoonsgegevens

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Wet bescherming persoonsgegevens

Bijlage 2: Lijst met circulaire en wet- en regelgeving AWBZ

1. Beheerskosten AWBZ

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Besluit Wet financiering sociale verzekeringen
Wetten.overheid.nl	Aanwijzing besteedbare middelen beheerskosten AWBZ 2014
Wetten.overheid.nl	Beleidsregels ter verdeling besteedbare middelen beheerskosten verbindingkantoren AWBZ
Wetten.overheid.nl	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Jaar/Circulairnummer /Bron	Korte omschrijving inhoud circulaire
Brief 23093246 van 5 december 2004	Voorzieningen beheerskosten (Technische voorziening en solvabiliteit)

2. Schaden AWBZ

Algemeen

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Maximumtarieven vrije beroepsbeoefenaren	Zie NZa-tarieven
Tarieven instellingen	Zie NZa: tariefbeschikkingen en tarieflijst AWBZ-zorgaanbieders 2014
Wetten.overheid.nl	Administratiebesluit bijzondere ziektekostenverzekering
Wetten.overheid.nl	Besluit zorgaanspraken AWBZ
Wetten.overheid.nl	Regeling zorgaanspraken AWBZ
www.nza.nl	Regeling controle en administratie AWBZ-verzekeraars
Wetten.overheid.nl	Besluit wachttijd bijzondere ziektekostenverzekering
Wetten.overheid.nl	Zorgindicatiebesluit
Wetten.overheid.nl	Wet gebruik burgerservice-nummer in de zorg
Wetten.overheid.nl	Besluit aanwijzing administratie-instellingen bijzondere ziektekosten

Jaar/Circulairnummer/Bron	Korte omschrijving inhoud circulaire
2004/70	www.zorginstituutnederland.nl Bevoorschotting instellingen AWBZ
2005/30	www.zorginstituutnederland.nl Bijstelling maandelijkse bevoorschotting
11/01	www.zorginstituutnederland.nl Wijziging bevoorschotting zorgaanbieders AWBZ in 2012
Brief CVZ CCZ/2011126753 2 januari 2012	Bevoorschotting/afrekening instellingen AWBZ; afwikkeling oude jaren

Zorg bijzondere omstandigheden

Jaar/Circulairnummer/ Bron	Korte omschrijving inhoud circulaire
Brief CCZ/2010030213 25 maart 2011	Doorbelasting AWBZ-kosten van personen die tijdelijk in Nederland verblijven

Subsidies

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Regeling subsidies AWBZ
Zorginstituut Nederland	Controleprotocol pgb-AWBZ

3. Baten/Bedrijfsopbrengsten**Eigen bijdragen**

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Administratiebesluit bijzondere ziektekostenverzekering
Wetten.overheid.nl	Bijdragebesluit zorg
Wetten.overheid.nl	Bijdrageregeling zorg

5. Rentevergoeding Algemeen Fonds

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Besluit Wet financiering sociale verzekeringen
Wetten.overheid.nl	Regeling voorschotverlening op uitkeringen AWBZ (onder andere wijziging berekening rentebaten financieringsoverschotten)

6. Wet bescherming persoonsgegevens

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Wet bescherming persoonsgegevens

7. Buitenland

Bron/Vindplaats	Korte omschrijving inhoud
Wetten.overheid.nl	Wlz, Blz
Wetten.overheid.nl	Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999
Wetten.overheid.nl	Regeling Hulp in bijzondere omstandigheden
Wetten.overheid.nl	Uitvoering van de overgangsregeling 2006 (Zilveren kruis)

Bijlage 3: Specifieke punten controleverklaring

Dit betreft een rapportage conform NV COS 800 Bijzondere overwegingen - controles van financiële overzichten die zijn opgesteld in overeenstemming met stelsels voor bijzondere doeleinden.

De volgende specifieke punten dienen hierin opgenomen te worden:

- In de paragraaf met het oordeel moet zijn opgenomen dat het in de jaarstukken opgenomen financieel verslag een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Wlz-uitvoerder per 31 december en van het resultaat over het jaar in overeenstemming met de Wet langdurige zorg (Wlz), de bepalingen van en krachtens de Wet normering Topinkomens (WNT) en de Regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz-uitvoerder.
- In de paragraaf met het oordeel moet zijn opgenomen dat de in het financieel verslag verantwoorde schaden Wlz, schaden Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ), bedrijfsopbrengsten Wlz, bedrijfsopbrengsten AWBZ, beheerskosten Wlz en beheerskosten AWBZ in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen tot stand gekomen zijn in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals limitatief opgesomd in Bijlage 1 en Bijlage 2 van dit protocol.
- In paragraaf met de basis voor het oordeel dient te worden opgenomen dat de controle is uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT en dit protocol.
- In de paragraaf ten aanzien van andere informatie dient te worden opgenomen dat met de werkzaamheden door de accountant voldaan is aan de vereisten in de Regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz-uitvoerder en de Nederlandse Standaard 720.
- In de beperking van de verspreidingskring dient te worden opgenomen dat de rapportage is bestemd voor de Wlz-uitvoerder, de Nederlandse Zorgautoriteit en Zorginstituut Nederland. Het doel van het financieel verslag is de Wlz-uitvoerder in staat te stellen te voldoen aan de bepalingen van de de Regeling Uitvoeringsverslag en Financieel verslag Wlz-uitvoerder.

Bijlage 4: Specifieke punten rapport van feitelijke bevindingen

Dit betreft een rapportage conform NV COS 4400N Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden.

De volgende specifieke punten dienen hierin opgenomen te worden:

- In de paragraaf met verantwoordelijkheden dient te worden opgenomen dat de onafhankelijkheidsregels van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) in acht zijn genomen.
- In paragraaf met de werkzaamheden en bevindingen dient te worden opgenomen dat in overeenstemming met de opdrachtvoorwaarden en conform hoofdstuk 5 van dit protocol een onderzoek uitgevoerd is naar de resultaatgerichte prestatie-indicatoren Wlz. De accountant vermeldt de bevindingen van zijn onderzoek zoals uitgewerkt in hoofdstuk 5 van dit protocol.
- In paragraaf met de beperking in het gebruik en verspreidingskring dient te worden opgenomen dat de rapportage is bestemd voor de Wlz-uitvoerder, de Nederlandse Zorgautoriteit en Zorginstituut Nederland.